

36045

Situatie in Oekraïne

Nr. 268

Brief van de minister van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 februari 2026

De intensivering van de Russische luchtaanvallen op de Oekraïense energie-infrastructuur hebben deze winter een humanitaire ramp gecreëerd. Middels ballistische- en kruisraketten en lange afstandsdrone valt Rusland systematisch civiele doelen aan, met als oogmerk het zaaien van terreur en het breken van de Oekraïense wilskracht. De Oekraïense luchtverdediging probeert de bevolking en kritieke infrastructuur te beschermen, maar is daarbij – vooral bij de afweer van raketaanvallen – sterk afhankelijk van buitenlands materieel, met name munitie. Het formele verzoek van het Oekraïense Huis van Afgevaardigden tot levering van AMRAAM (AIM-120), Patriot PAC3 en *air-to-air* AIM-9/M/L/X raketten maakt integraal deel uit van een bredere Oekraïense vraag naar de versterking van de luchtverdedigings- en luchtgevechtscapaciteit van de Oekraïense strijdkrachten.

Het kabinet onderkent het belang van het versterken van de Oekraïense luchtverdedigings- en luchtgevechtscapaciteit volledig. Het leveren van luchtverdedigingsmiddelen is sinds het begin van de oorlog een van de focusgebieden van de Nederlandse militaire steun. Eerder leverde Nederland in delen een volledig Patriot-systeem, MR-2 en Bofors luchtverdedigingssystemen, MANPADs en *counter-drone* systemen. Eerder werden ook luchtverdedigingsraketten geleverd uit voorraad en gemeenschappelijk ingekocht met partnerlanden. Ook de Oekraïense F-16 capaciteit, tot stand gekomen op basis van onder andere Nederlandse steun van materieel, munitie, training en onderhoud, levert een belangrijke bijdrage aan de luchtverdedigingscapaciteit van Oekraïne. Defensie is, gelet op de effecten op de operationele gereedheid, helaas niet meer in staat om aan het verzoek van het Oekraïense parlement te voldoen middels levering uit eigen voorraad. Het verder afstaan van deze middelen zou een te groot risico betekenen voor onze eigen operationele gereedheid en de continuïteit van het Nederlandse lucht- en raketafweersysteem. Defensie blijft de afweging tussen de acute Oekraïense noden en de effecten op de eigen gereedheid continu maken.

De opties tot commerciële aanschaf van luchtverdedigingsraketten zijn eveneens zeer beperkt. Voor deze hoogtechnologische munitie geldt dat deze zeer schaars is, relatief prijzig, het aantal aanbieders beperkt en de levertijden lang. Desalniettemin zet Defensie zich in om tegemoet te komen aan de Oekraïense behoefte, waaronder via investeringen in productiefaciliteiten, zoals de coproductie van Amerikaanse luchtverdedigingsmunitie en bijdragen aan PURL (*Prioritized Ukraine Requirements List*)-pakketten. Deze pakketten bevatten luchtverdedigingsmunitie, die uit Amerikaanse voorraden aan Oekraïne wordt geleverd. Daarnaast blijft Nederland nauw samenwerken met NAVO-partners en

met de Oekraïense autoriteiten om aanvullende, haalbare vormen van steun op het gebied van luchtverdediging te identificeren en in te vullen.

Ook volgt en stimuleert Defensie de innovaties op het gebied van luchtverdediging nauwlettend, waaronder op gebied van *counter-drone drones*, die een kosteneffectief alternatief bieden voor hoogtechnologische en schaarse luchtverdedigingsraketten. Defensie zoekt continue naar mogelijkheden en spreekt in dat kader andere landen in internationale fora, zoals tijdens aankomende NAVO en EU ministeriële en de UDCG, aan om de Oekraïense luchtverdediging te versterken.

De minister van Defensie,
R.P. Brekelmans